

Sygn. akt III CSK 301/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku T. K. i A. K.

przy uczestnictwie C. W., S. W., P. W.

i Gminy K.

o rozgraniczenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 maja 2015 r.

skargi kasacyjnej uczestnika S. W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 5 listopada 2013 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w K. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w K. z dnia 12 lipca 2012 r. w ten sposób, że dokonał rozgraniczenia działki nr 329 położonej w miejscowości S. gm. K. z działkami o numerach 330, 331 i 332 wzdłuż linii poprowadzonej według wskazanych w tym orzeczeniu punktów, oznaczonej na mapie przez biegłego geodetę J. H. kolorem zielonym, czyli według granic ewidencyjnych.

Postanowienie Sądu Okręgowego zaskarżył skargą kasacyjną uczestnik postępowania S. W. Zarzucił naruszenie art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 24 stycznia 1968 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. Nr 3, poz. 13, ze zm.), dalej: „u.s.w.g.”, przez pominięcie zawartego w tym przepisie wymogu wyrażenia zgody właściciela na objęcie postępowaniem scaleniowym działki siedliskowej, a taka zgoda co do działki nr 330 nie została wyrażona. Tym samym, w jego ocenie, doszło do naruszenia art. 153 k.c. przez wytyczenie granic według stanu prawnego odpowiadającego danym z ewidencji gruntu, podczas gdy należało przeprowadzić rozgraniczenie według pozostałych kryteriów wymienionych w tym przepisie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarżący, kwestionując rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego ustalające przebieg granic zgodnie z ewidencją gruntów, przypisuje zasadnicze znaczenie zarzutowi naruszenia art. 1 ust. 3 u.s.w.g. Zgodnie z tym przepisem grunty pod zabudowaniami nie mogą być objęte scaleniem bez zgody ich właściciela (samoistnego posiadacza). Właściciele zaś takiej zgody co do działki nr 330 nie wyrazili, a zatem, jego zdaniem, nie są wiążące co do przebiegu granic tej działki granice ewidencyjne, wobec czego należy je ustalić według dalszych kryteriów rozgraniczenia wskazanych w art. 153 k.c. Skarżący pomija jednak, że zgodnie z art. 12 ust. 1 u.s.w.g. postępowanie scaleniowe kończyło się ostateczną decyzją prezydium powiatowej rady narodowej (od dnia 1 czerwca 1975 r. decyzją wojewody) o zatwierdzeniu projektu scalenia. Sądy powszechne są związane treścią takiej decyzji, dopóki nie zostanie ona podważona w trybie nadzorczym (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 9 października 2007 III CZP 47/07, OSNC 2008 nr 3, poz.30). Stąd też

powoływanie się w skardze na uchybienia w postępowaniu scaleniowym jest bezskuteczne, zaś przytoczone orzecznictwo sądów administracyjnych chybione o tyle, o ile są to wypowiedzi tych sądów pochodzące z rozstrzygnięć zapadłych w postępowaniu sądowo-administracyjnym po zaskarżeniu decyzji zatwierdzających scalenie gruntów.

Stosownie do art. 10 u.s.w.g. stan własności lub posiadania uczestników scalenia lub wymiany gruntów oraz powierzchnie użytków i klas gruntów określa się według danych uwidoczonych w ewidencji gruntów. Jak ustaliły Sądy obu Instancji, skarżący był uczestnikiem postępowania scaleniowego a działka nr 330 przedmiotem tego postępowania. W wyroku z dnia 22 lutego 1971 r., II CR 94/71 (OSPİKA 1972, nr 6, poz. 104) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że po zakończeniu postępowania scaleniowego może być prowadzony spór sądowy, ale w znaczeniu podmiotowym, tj. spór o to, kto jest właścicielem nowej działki. Nie może natomiast być takiego sporu w znaczeniu przedmiotowym a więc, czy nowa działka ma prawidłowy obszar, kształt, granice. W tym zakresie orzeczenie komasacyjne nie podlega kontroli sądu. Założeniem bowiem komasacji jest stworzenie nowej, bardziej racjonalnej konfiguracji gruntów. Powstanie nowych nieruchomości o określonych granicach i powierzchni jest traktowane zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie jako skutek konstytutywny decyzji zatwierdzającej projekt scalenia (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 r., III CZP 16/13, OSNC 2014, nr 1, poz. 2). Skoro zatem w zaskarżonym postanowieniu przeprowadzono rozgraniczenie według granic z ewidencji gruntów ustalonych w postępowaniu scaleniowym, oznacza to, że dokonano tego według stanu prawnego, a zatem sugerowanie w skardze kasacyjnej konieczności przeprowadzenia rozgraniczenia według kolejnych kryteriów wskazanych w art. 153 k.c. jest nieuzasadnione. Skutkuje to jej oddaleniem (art. 519¹ w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).